

נתפעלתי הרבה משירי הקדש של ישראלי. שערך בנפשכם: הלוח קטן, הבוש קשקט'ל לראשו. לבוש חולצה רוסית וחגורה אדומה למתניה. שתי ידיו תקועות בשני כיסי מכנס'ו ופי' פעור וצועק ומתחזן ומתגרגר... שתרי כתוב: וכל העם רואים את הקולנת, והלואי שחיינו שומעים ולא רואים את הקולנת האלה והלואי שגם לא היינו שומעים... איני מאמין כי כך היו בני־הלויים או וכך היתה שירחם בבית־המקדש... ימלכנא לי הדר' ז'נברת' — לא כה, לא!

פק... ילך נא לעין חרוד ולעין־טבעון וירפק שם על הכשרות... ואנכי נודע לי סוד ממקור ראשוני כי תנאי מוקדם התנו עם הרב שיני' אם רק עשרה רגעים, והוא המשיך ב"ה את דרשתו עד חמשים רגע: אמור מעתה: לא עשר דקות... ילכי ב"ישורון" אלא חמשים דקות... ולא עוד אלא שאחרי דרשתו של אוסישקין קין, דרש הרב במפגיע להרשות לו עוד חמשים רגעים כדי להדי' ש"ב לו על דבריו, ואולם אוסישקין איים עליו שידבר אח"כ חמשים והר' משה רגעים — ונשתתק. פתח אוסישקין בשלש מומנטים, ודבר דברי תורה — ממש כמו במ"סבת "ענגישבת" של ביאליק. בשבת הקודמת בת"א... ואולם לאחרונה נהפך נא'ומו לנאום ריבי' ז'נברת' נויסטינסקי וז'בונינסקי בארצנו נחשבו כדרי' אקציונרים לעומתו, ועל כגון דא אמרו חז"ל: מנהיגים חכמים תוהרו בדב' ריכם ומכש"כ מי שהם עתידים להיות נשיא' "כלפת ישראל" כי אזנים לכותל) ולאו דוקא המערבי) והקול הילך מ"הרהמוריה" עד קרוב למאה שיערים... כי למת יאמרו הגויים בעד תוניהם: וישמן ישורון ויבעט? ותאפת אגיד לכם, רבותי, כי לא

בורד החור מכאן לפריז ומתנענע לירושלם עיה"ק... ובכך, ויהי בישראל לא מלך אלא — פרייליך! (ששון ושמחה!) כשבאתי ל"ישורון" עליתי מ"ד אל הגורה והסתכלתי מצדומוס. à vol d'oiseau בבחינת: יושב בשמים ישחק, המנב'הי לשבת ומשפילי לראות בחצר... כחמש מאות איש ואשת מאתב"י ישבו מסביב לבמה, כלם חבושי מגבעות חדשות לכבוד יום טוב וגם שטרלימליך נראו בקהל ועיר פה ועיר שם ומן הצד ישבו בעזרת נשים זקנות וצעירי רות מוקפות גדה של שבכה כתרנגודי לות להכדי' כקאקי חיורי מהפודר הלכן וקאקי סופמי מהאדום האדום הזה אשר לעצמותיהן ולחיהו... ורק נשי' צעירות אחדות התגנבו בין הגברים.

ותלמידותי, כי גם אני רוצה לספר לכם על חגיגת הרגל ועל "ציאת מצ"רים" מישורון... מרכים אנו, אמנם, לספר ביציאת מצרים וכל המרכה לספר הרי זה משוכה, אבל, כמדומה לי, שאין אנו מספרים מה שהיה צריך לספר. כל הספורים של יציאת מצרים הם ברובם, כמעט כלם, רק על פרעה מלך מצרים ונורותיו ורצונו הקשה ומכותיו הקשות... "ויאמר פרעה... ויצו פרעה... וירא פרעה... ויכבד ח' את לב פרעה... וישמע פרעה... וישמע פרעה... פרעה פה, פרעה שם, פרעה היום ופרעה מחר, ועל בני־ישראל וחיהם או ועד יניהם הפנימיים — כמעט שלא נדע כאומה העיקר הזה הסר לגמרי מן הספר והכל!

והידעתם מדוע? — מפני שלא היה אז עזמות שלכם כי אין לדורות את "ציאת מצרים" עם כל הפרטים והסודות ושיגלח את אשר כסו או ב"מלון יוז" אשר בארץ גשו... מה היתה הסבה האמתית של השר' מצרים ואיך עשו אחב"י "רכוש גדול" וביחוד מדוע הביטו אחרי' משה? * * * ומהו כל הענין עם המצרי? ועוד כהנה וכהנה... אגב, המצרי שלקה ממנו ידירנו וקצינו החביב ר' דובצה בפי' פן זה מתהלך בארצנו ושואף שוורצ' — מה שייך? — ענה היהודי מבר' דיטשוב — הגויים הם חוטבי עצים ושואבי מים ליהודים ומספיקים להם כל צרכי החיים בברדיטשו... ומחייב כבודו? — שאל היהודי מברדיטשוב את חברו. — מברלין! — מברלין? — כמה יהודים יש גם בברלין זו? — כשמונים אלף יהודים. — וכמה גויים? — כמיליון גויים. ואפשר עוד יותר!

תמה היהודי מברדיטשוב תמיה גדולה ואמר: — בשביל שמנים אלף יהודים למה דרושים כ"כ הרבה גויים כבר? ליו? — לא לחנם — העיר לי בן־לוייתי בהלצה — כתב בן־אבני שלכם כי אין לנו צרך ברוב" בא"י, היות וכל הער' בים האלה הם יהודים. המון חסשים לערביים, — והתנאדמסויע לית — ענית' לו — הדר' רופין הן מצא עפ"י המדע והמחקר כי הערבים הם יהודים... * * * ועכשיו רוצים אתם בלי שום ספק שאספר לכם בהרחבה ובפרוטרוט את כל פרשת "נכי מוסה" של בני־דודנו ושלנו והאמת אגיד לכם תלפוזני

You Know, every Sunday

(אתם יודעים, בכל יום ראשון!...)

אלא שהנסיכה מלי מלונדון הקי' דימה ובאה ביום אחרון של פסח והי' מלכה טרוסינית הוחרזה וחזרה לכי' תה ולמקום שמכירים אותה... ראה התייר הזה בני־אדם שהם עוברים בחוצות ירושלם ונושאים ביד' ד'הם לולבים ירוקים מקושטים בפר' חים והולכים לבתי התפלה שלהם. מיד נפל על המצאה ואמר לבני־הח' בורה שלו: Different people here! (אנשים ושונים כאן!) אצלנו בפסח יש ג' לולבים כאלה אבל מסביבם איזה "גראם" (עשבים)... ויש עוד שני... (מרכז בשני אגרופיו האתרוג).

מבעד למסוה (שעריהם בהתנלות)

ושל בת־מלכה מלונדון וביחוד של "נכי מוסה" ערכי ויהודי בירושלם עיה"ק: בקצרה, שבוע של חומר בשפע לרסכם ר' עומת לכבוד שב"ק זו. כמו שאמר תייר אחד אמריקאי, יהודי שהגיע לעירנו עוד לפני הפסח יודע הכל ומתרץ את כל הקושיות לאשתו ולבני חבורתו וכבר הספיק לראות את "נכי מוסה" ואת כל הטרם מסביב לנסיד האיטלקי: Every Sunday

יום ראשון) — כך הוא מסביר לחבריו בשפתו חצי־אנגלית וחצי־יהודית — מכינים כאן בימי החגים איזו "דיוסט' רקשיון" (שעשוע) לתוירים. ביום א' העבר בא הפרינס מאיטליה, ביום ראשון זה בא הפרינס מחברון (כוונתו ל"נכי מוסה"), בשבוע הבא תבוא הפרינס מלי מלונדון ואת"כ הפלכה פרי טרוסינית

יום ראשון) — כך הוא מסביר לחבריו בשפתו חצי־אנגלית וחצי־יהודית — מכינים כאן בימי החגים איזו "דיוסט' רקשיון" (שעשוע) לתוירים. ביום א' העבר בא הפרינס מאיטליה, ביום ראשון זה בא הפרינס מחברון (כוונתו ל"נכי מוסה"), בשבוע הבא תבוא הפרינס מלי מלונדון ואת"כ הפלכה פרי טרוסינית

— יותר מדי ערבים אצלכם בירור שלם! — אמר לי חברי בתרעמת. וספרתי לו כדרכי מעשיה קטנה ונאה, מעשה בשני יהודים שנסעו... חן יודעים אתם כבר היכן? — ברכבת או באניה, וכמנהג גובראין יהודאין נודעו זה לזה בשמם ובפרנסתם. — מהיכן יהודי? — שואל אחד מהשני. — מברדיטשוב! — ענה השני. — כמה יהודים יש אצלכם בברדיטשוב? ארבעים אלף! — ומהי פרנסתם ובלאכתם? — מה שייך? — עונה היהודי מברדיטשוב — יהודים עוסקים במסח' ומרמים זא"ו כנהוג... — וכמה גנים ישנם בברדיטשוב? — גויים? ישנם כשמנת אלפים גויים ואפשר גם עשרת אלפים — וכמה עושים הגויים האלה?

והידעתם מדוע? — מפני שלא היה אז עזמות שלכם כי אין לדורות את "ציאת מצרים" עם כל הפרטים והסודות ושיגלח את אשר כסו או ב"מלון יוז" אשר בארץ גשו... מה היתה הסבה האמתית של השר' מצרים ואיך עשו אחב"י "רכוש גדול" וביחוד מדוע הביטו אחרי' משה? * * * ומהו כל הענין עם המצרי? ועוד כהנה וכהנה... אגב, המצרי שלקה ממנו ידירנו וקצינו החביב ר' דובצה בפי' פן זה מתהלך בארצנו ושואף שוורצ' — מה שייך? — ענה היהודי מבר' דיטשוב — הגויים הם חוטבי עצים ושואבי מים ליהודים ומספיקים להם כל צרכי החיים בברדיטשו... ומחייב כבודו? — שאל היהודי מברדיטשוב את חברו. — מברלין! — מברלין? — כמה יהודים יש גם בברלין זו? — כשמונים אלף יהודים. — וכמה גויים? — כמיליון גויים. ואפשר עוד יותר!

תמה היהודי מברדיטשוב תמיה גדולה ואמר: — בשביל שמנים אלף יהודים למה דרושים כ"כ הרבה גויים כבר? ליו? — לא לחנם — העיר לי בן־לוייתי בהלצה — כתב בן־אבני שלכם כי אין לנו צרך ברוב" בא"י, היות וכל הער' בים האלה הם יהודים. המון חסשים לערביים, — והתנאדמסויע לית — ענית' לו — הדר' רופין הן מצא עפ"י המדע והמחקר כי הערבים הם יהודים... * * * ועכשיו רוצים אתם בלי שום ספק שאספר לכם בהרחבה ובפרוטרוט את כל פרשת "נכי מוסה" של בני־דודנו ושלנו והאמת אגיד לכם תלפוזני

והידעתם מדוע? — מפני שלא היה אז עזמות שלכם כי אין לדורות את "ציאת מצרים" עם כל הפרטים והסודות ושיגלח את אשר כסו או ב"מלון יוז" אשר בארץ גשו... מה היתה הסבה האמתית של השר' מצרים ואיך עשו אחב"י "רכוש גדול" וביחוד מדוע הביטו אחרי' משה? * * * ומהו כל הענין עם המצרי? ועוד כהנה וכהנה... אגב, המצרי שלקה ממנו ידירנו וקצינו החביב ר' דובצה בפי' פן זה מתהלך בארצנו ושואף שוורצ' — מה שייך? — ענה היהודי מבר' דיטשוב — הגויים הם חוטבי עצים ושואבי מים ליהודים ומספיקים להם כל צרכי החיים בברדיטשו... ומחייב כבודו? — שאל היהודי מברדיטשוב את חברו. — מברלין! — מברלין? — כמה יהודים יש גם בברלין זו? — כשמונים אלף יהודים. — וכמה גויים? — כמיליון גויים. ואפשר עוד יותר!

כל התחלות קשות. רבותי, ומכש"כ בביתנו האלופי ומכש"כ לאחב"י ולבני ישראל — וה"נבי מ"סה" הראשון שלנו יוכיח! בלתי מועט, כמה שנאמר במנינים אחדים ירדו מ"ישורון" לכי' תל המערבי, ואולם בכבוד השל' שהתגלגל ומתגדל בהרד נלגלו כו נת' רבו אחב"י בדרך ברהוב יפו והיו שם לגוי גדול וירבו ויעצמו ותמלא הרחוב אותם מהכתל ועד התנור, ועד רחוב הבטרק. מלמד שבני ישראל היו סצר ינים שם, כלומר - ציונים... מתהלכה עשו "בעור המצ" ברחוב דויד ונקו אותו לגמרי: הנויות בני' דודנו פוכרי, איסקידיניא... ושאר'